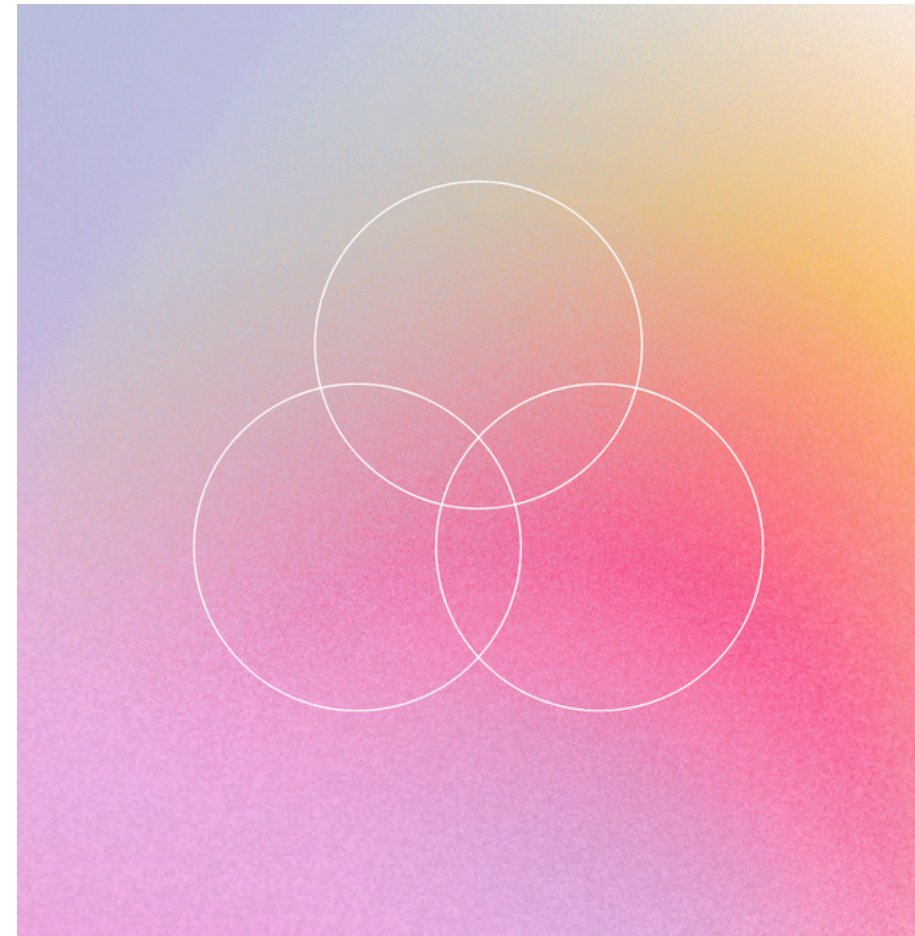

Zinvol.
centrum voor
levensvragen

Vindplaats zingeving

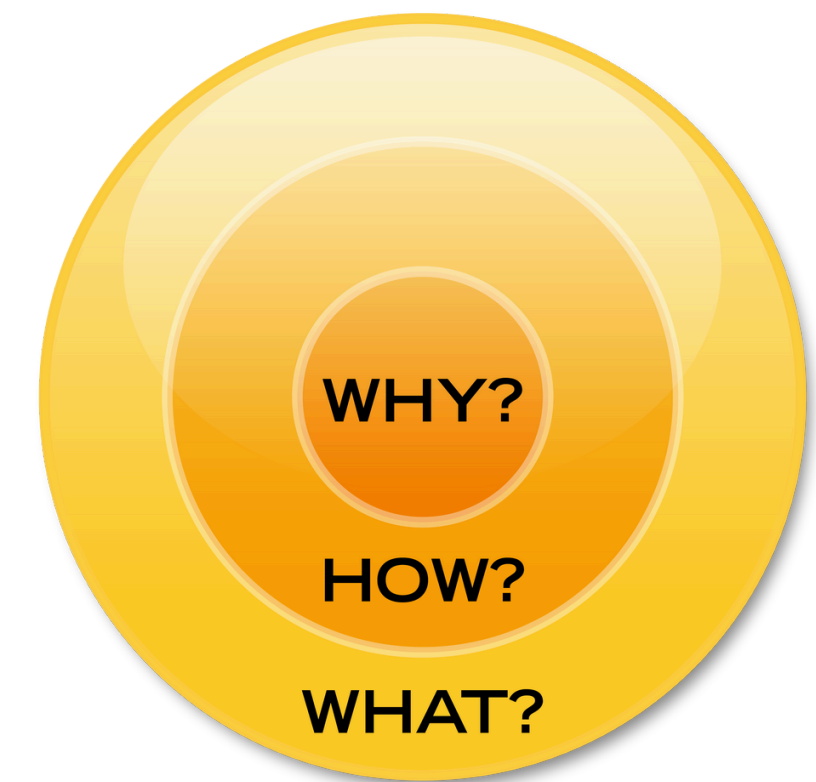
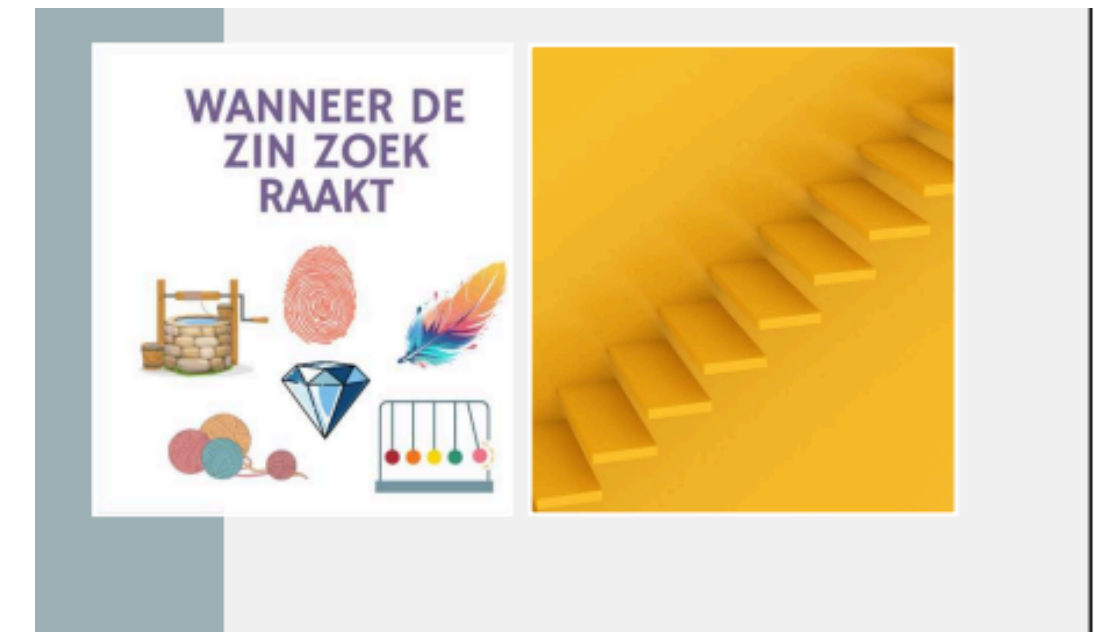
Enige woorden over de ziel

drs Beatrijs Hofland
geestelijk verzorger

Inhoud

- I. Dagelijkse zingeving
- II. Zingeving in 3 modellen
- III. Eerste hulp bij zinverlies
- IV. Hoop, dat ding met veren
- V. Doorverwijzen en inzet Geestelijke verzorging

I. Daily meaning

Eigen zinbronnen

Iets maken

Gelijkheid

Muziek

Dromen

Familie/vrienden

Gezondheid

Leven met/in de natuur

Iets nalaten

Schilderkunst

Kracht

Geloof

Geluk

Praten en
lusiteren

Respect

Dans

Houvast

Samen eten

Nieuwe dingen
leren

Plezier en feest

Vrijheid

Beeldende
kunst

Liefde

Samen bewegen

Ontspanning

1. Reden tot leven

Zingeving in 3 modellen

BASISBEHOEFTE

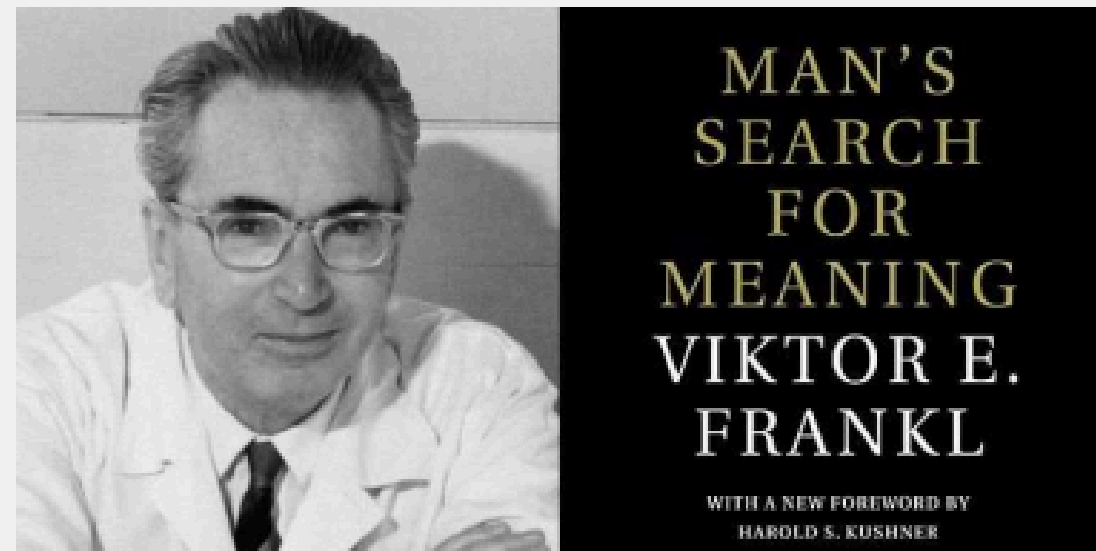
- iemand om van te houden
(relaties)
- iets zinvols om te doen
(praktijken)
- iets om op te hopen
(waarden)

iets om voor te leven
(doelen)

WORK

LOVE

COURAGE

Alledaagse zin (daily meaning)

Van betekenis zijn (connection)

Ultieme zin (existential meaning)

*Frankl 1946

*Gude, R. 2017

*Park, C.L., 2017/ Dertx

2. Zin maken

Alledaagse zin (daily meaning)

Van betekenis zijn (connection)

Ultieme zin (existential meaning)

*Baumeister, R.F. 1991

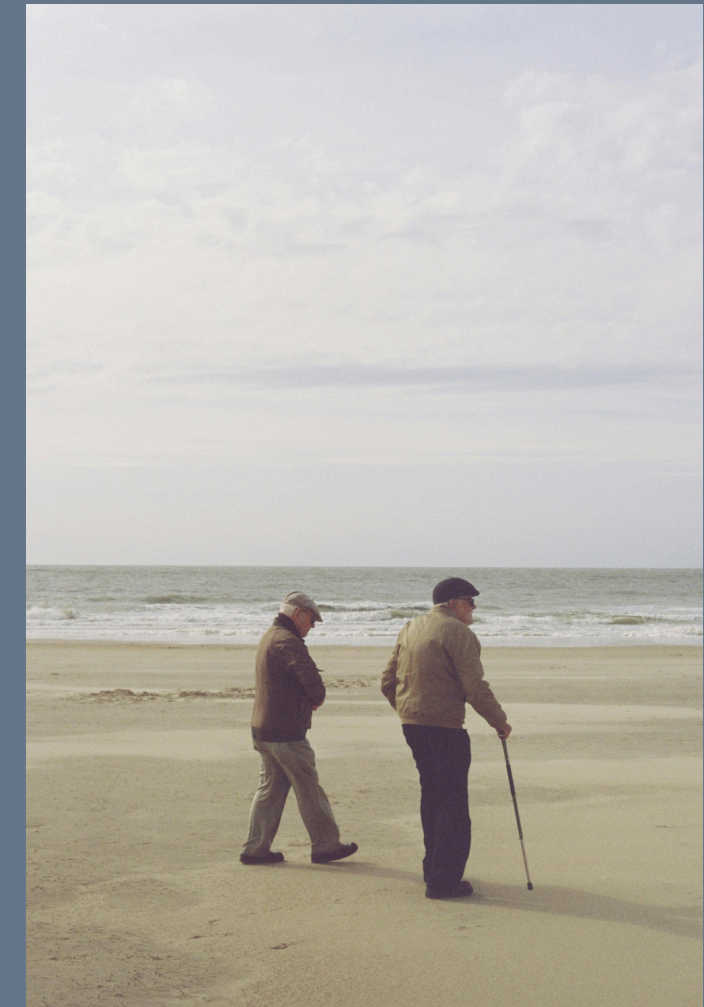
*Gude, R. 2017

*Park, C.L., 2017

3. Zingewingssoentert

1. Doelgerichtheid
2. Morele rechtvaardiging
3. Eigenwaarde
4. Competentie/regie
5. Begrijpelijkheid
6. Verbondenheid
7. Transcendentie

*Pieter Derkx, UVH

III. Eerste hulp bij zinverlies

Vier typen existentiële ervaringen, die een trigger vormen voor existentiële zingevingsvragen:

1. breuk- of contrastervaringen
2. maatschappelijke grenssituaties
3. ontologische onzekerheid
4. morele spanningen

Existentiële ervaringen en zingeving (Jacobs, 2020)

The propeller; a model of existential/spiritual strength approaches (Haufe et al., 2020).

VINDPLAATSZINGEVING.NL

WANNEER DE ZIN ZOEK RAAKT

Eerste hulp bij zinverlies

KRACHTBRONNEN

Wat: dagelijkse zingeving versterken.
Dagelijkse routines en activiteiten volhouden geeft gevoel dat het leven doorgaat, dat niet alles verloren is
Hoe: vragen naar dagelijkse activiteiten en routines, helpen met deze mogelijk te maken

IDENTITEIT

Wat: identiteit versterken, behoud van initiatief, keuzemogelijkheden ervaren, eigen activiteiten voortzetten, rollen
Hoe: initiatieven ondersteunen, vaardigheden uit verleden aanboren.

HOOP

Wat: hoop versterken, speciale doelen stellen
Hoe: versterken van de verbeelding, stellen wondervraag, deelname groepen/rituelen.

VERBINDING

Wat: verbinding herstellen of verstevigen, blijkt belangrijkste element te zijn als tegengif tegen zinverlies en tegen existentiële eenzaamheid en mogelijke traumatisering door ziekte ervaringen.
Hoe: naasten betrekken,, verbinden met traditie/God/hogere/natuur/kunst

INNERLIJKE RUIMTE

Wat: open houding voor patiënt, zorgverlener, naaste, ruimte bieden voor diepere emoties en spanningsvelden
Hoe: herkennen thema's a/hv spanningsvelden Ars Moriendi model Leget

SPIRITUELE NALATENSCHAP

Wat: nalatenschap (spirituele) verkennen en benoemen.
Hoe: vragen naar waar iemand trots op is, kunnen ontvangen en geven van zorg kinderen/kleinkinderen/belangrijke naasten betrekken

bronnen: M. Haufe (2020) en Leget (2007) opvraagbaar bij vindplaatszingeving.nl

Herkennen
levensvragen = duiden
zingevingaspecten van
ziek zijn

Waarom overkomt mij dit?

Wat is het goede doen in deze situatie?

Wat heeft mijn leven voor zin?

Ben ik anderen niet alleen maar tot last?

Waar put ik kracht uit?

Waarom heeft God (Allah) mij in de
steek gelaten?

Meest waargenomen zingevingsvragen (verborgen in gesprek)

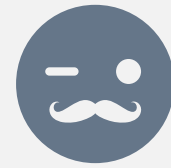
- Levensende (invulling hiervan)
- God (lijden/rol van God/goddelijke hierin)
- Attributies (waarom ik/schuld en rechtvaardigheidsvragen)
- Relaties met belangrijke anderen

3 vragen

3 vragen

- wat houdt u in het bijzonder bezig op dit moment?

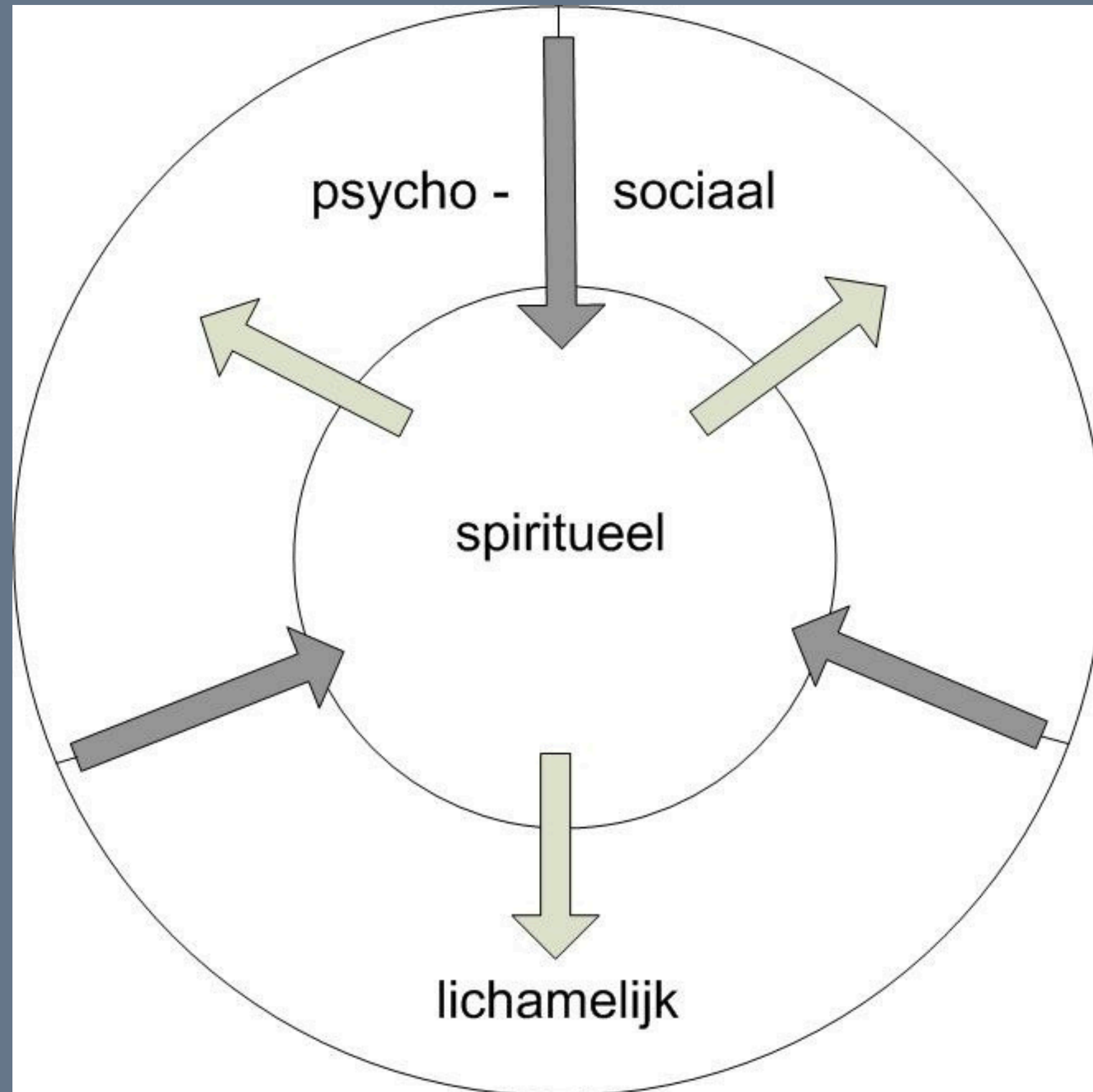

- aan wat of wie had u steun in eerdere situaties?

- wie zou u op dit moment graag bij u willen hebben ter ondersteuning

2. Zingeving als verborgen laag in het bio psychosociaal model

Zingeving/spiritualiteit als 'een verborgen, intieme, verbindende 'onderlaag' van de lichamelijke, psychische en sociale dimensies in het menselijk bestaan (IKNL, 2018)

Luisteren in lagen

1

-Feiten -

feitelijke uitspraak: 'dit is er gebeurd/dit is er nu...'

2

-Emoties -

gevoelens: 'ik voel me...'

3

Biografie

sociale identiteit: 'ik was/ ben iemand die...'

4

Zingeving - spiritualiteit-

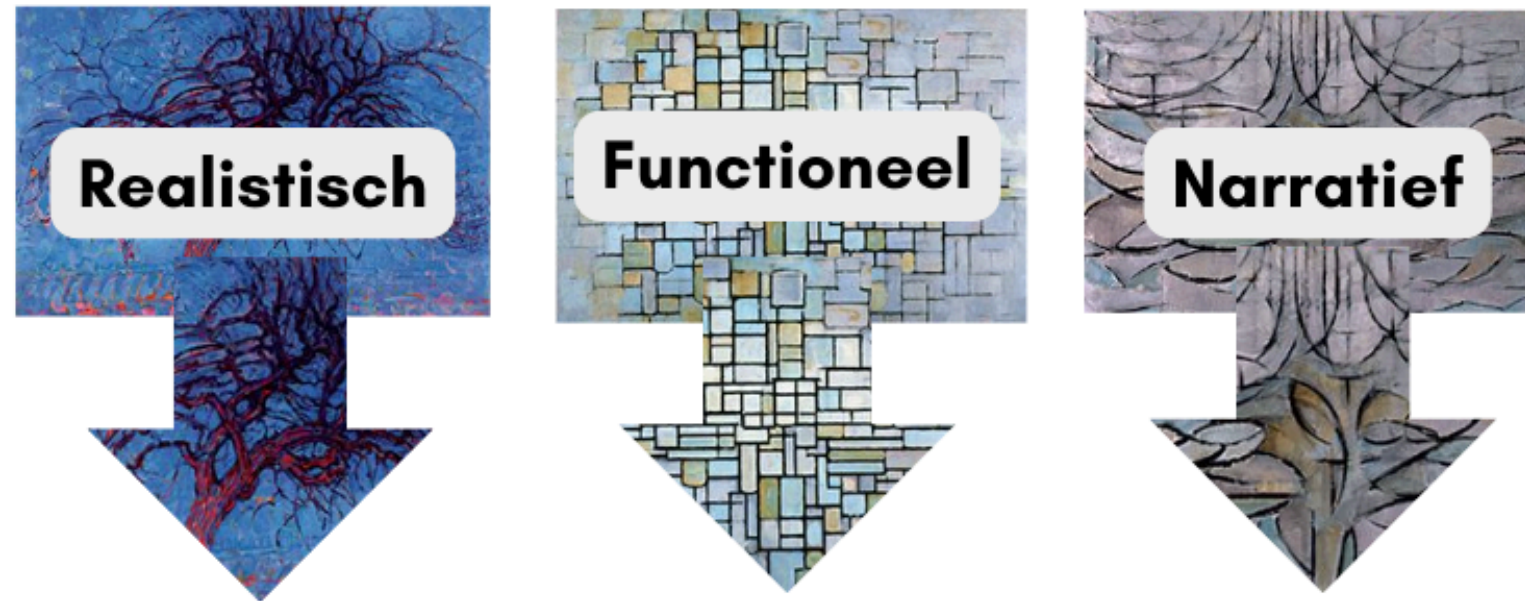
zonder dit is er/voel ik me/ben ik...
of: zo belangrijk is dit voor me...

In elk verhaal zijn alle lagen verweven!

Luisterraster (voor de doorvrager)

Omgaan met hoop in de palliatieve fase

CONCEPT:	Verwachting	Copingstrategie	Betekenis
CRITERIUM:	Waarheidsgetrouw	Behulpzaam	Waardevol
ACTIE:	Aanpassen	Ondersteunen	Duiden

Omgaan met hoop - Richtlijnen Palliatieve zorg (palliaweb.nl) en Olsman E (2016)
Olsman E, Willems D, & Leget C. *Solicitude: balancing compassion and empowerment in a relational ethics of hope—an empirical-ethical study in palliative care.* *Medicine, Health Care and Philosophy*; [2016]; 19(1), 11-20
vindplaatszingeving.nl voor beeldbewerking

IV. Hoop, dat ding met veren

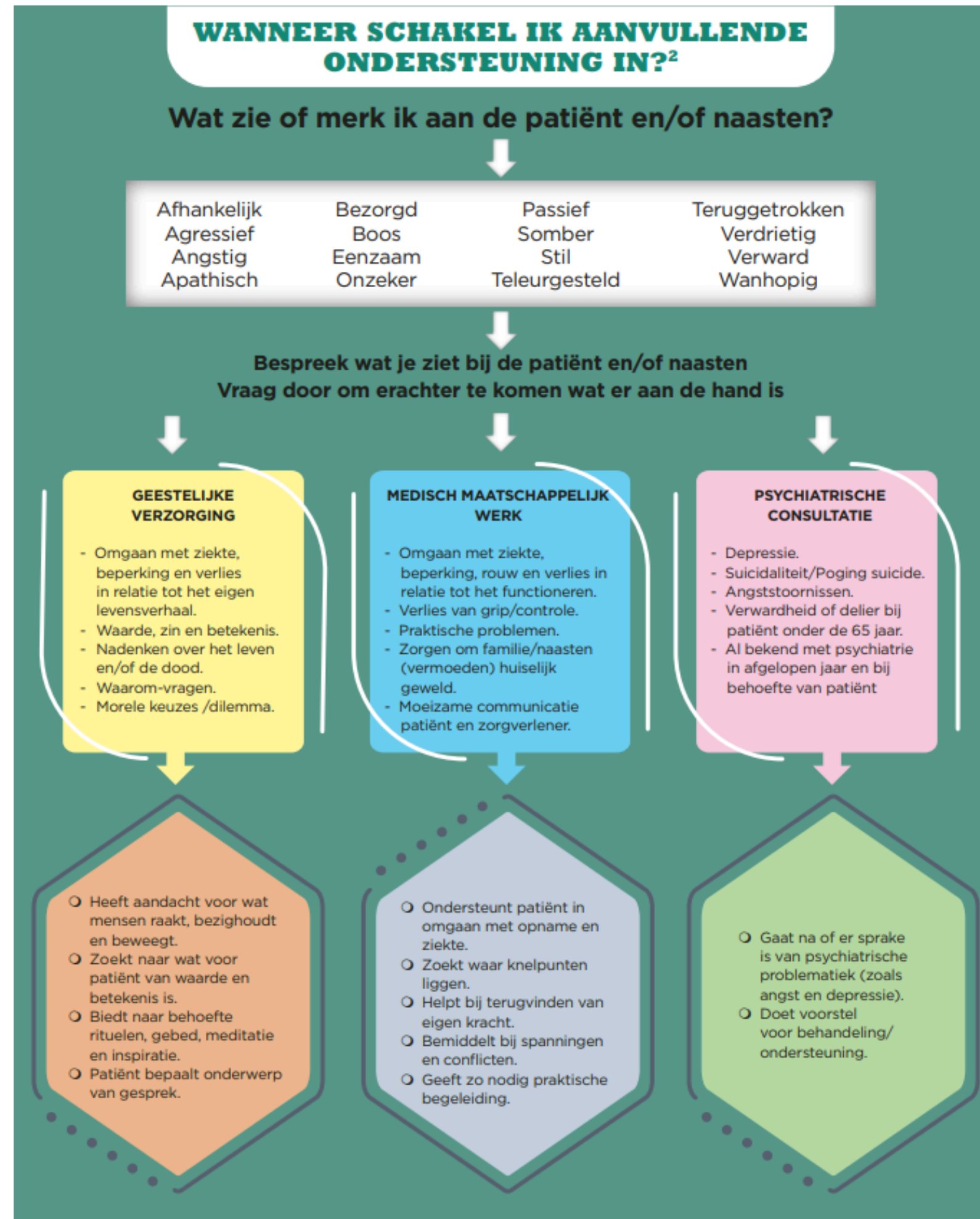
Drie perspectieven
op hoop (Olsman)

III. Doorverwijzen 1: Abc model

Doorverwijzen 2:
 beslisboom
 Voor het ASZ:
 order in Hix aan het
 psychomedisch
 centrum!

Wat doet een geestelijk verzorger?

[Watch my Powtoon: Q&A: Van zorgvragen tot levensvragen](#)

VERWEVEN LEVEN (Verlies en rouw)
Zicht op zingeving
Hoe: Helderheid in levensthema's. Herijken van centrale waarden.
Wat: Serie individuele gesprekken over verlies- en rouwervaringen. -Scholing over thema rouw en verlies.
Waarom: Verweven van verlieservaringen in het leven dragen bij aan het herstellen en versterken van identiteit, zingeving en autonomie cliënt en systeem.
Wie: Het leven kan zo mooi zijn maar... niets.
Doelgroep: -Cliënten die te maken hebben met rouw- of verlieservaringen -zorgmedewerkers -vrijwilligers -mantelzorgers

Innerlijke RUIJTE (Palliatieve zorg)
Zicht op zingeving
Hoe: Ordenen van spirituele/existentiele thema's in palliatieve fase.
Wat: Serie individuele gesprekken over afscheid aan de hand van het ars moriendi-model (diamantmodel van Carlo Leget). -Scholing en training zorgmedewerkers in kader van zorg voor de zorgenden.
Waarom: Verkennen van de thematiek creëert rust en ruimte om op de eigen manier afscheid te kunnen nemen. Beproefd concept in palliatieve zorg.
Wie: Voor mij is het leven klaar. Maar ik wil mijn kinderen daar niet mee belasten.
Doelgroep: [vrouw, 89 jaar, aan een chronische longziekte]

BRONNEN VAN ZIN (Zingeving en rouwervaringen)
Zicht op zingeving
Hoe: In kaart brengen van eigen krachtbronnen. Mobiliseren zingevende bronnen.
Wat: Serie individuele gesprekken over bronnen van zingeving. -Groepsbijeenkomsten -Vieringen -Rituelen.
Waarom: Verkennen en inzetten van zingevende bronnen leidt tot het versterken van welzijn, identiteit en autonomie.
Wie: Ik doe aan alle activiteiten mee. En toch voel ik me eenzaam.
Doelgroep: -Cliënten met zingeving- en levensvragen

Moreel KOMPAS (Zorgethische vragen)
Zicht op zingeving
Hoe: Ethische reflectie Consultatie Moreel beraad.
Wat: Ethische vraagstukken en casuïstiek behandelen in moreel beraad, in ethische reflectie-gesprekken en d.m.v consultatie.
Waarom: Regelmatig stil staan bevordert de deskundigheid, geeft richting aan keuzes en vermindert (kans op) morele stress.
Wie: Moet je doorgaan met behandelen als iemand zo overduidelijk het niet gaat redden? De familie vond van wel. Ik lig er nog wakker van dat we moesten besluiten te stoppen met beademen.
Doelgroep: -Zorgmedewerkers -Directie/management

HUIS VAN ZIN (Zorgmedewerker)
Zicht op zingeving
Hoe: Gesprekken over jouw eigen huis van zin.
Wat: Wat vind jij zinvol? Hoe kun je met compassie werken? Voor de organisatie: waar zijn de vindplaatsen van zin?
Waarom: Werken aan zingeving leidt tot...
Wie: Ik werk heel graag in de zorg. Maar soms kost het me zoveel. Wie zorgt er voor mij?
Doelgroep: zorgmedewerker op een verpleegafdeling

GLIMLACH IN HET VOORBIJGAAN

